

3 - Drepturile mele după proces

Am dreptul de a contesta decizia instanței?

Da, hotărârile judecătorești în materie penală sunt întotdeauna supuse căilor de atac. O cale de atac împotriva oricărei hotărâri poate fi introdusă în fața unei instanțe superioare prin intermediul unei proceduri de apel (*recurso de apelación*). În plus, hotărârile pronunțate de această instanță superioară cu privire la apel pot fi atacate la Curtea Supremă (*Tribunal Supremo*) prin intermediul unui recurs în casație (*recurso de casación*) pe motive diferite, în funcție de procedura inițială în care a fost pronunțată hotărârea. În mod excepțional, hotărârile pronunțate în cadrul procedurilor pentru infracțiunile minore pot fi atacate numai prin intermediul unei proceduri de apel [nu pot fi atacate cu recurs în casație].

Termenele pentru introducerea unui apel depind de procedura urmată și se calculează de la notificarea datei hotărârii. De exemplu, în procedurile ordinare și sumare și în procedurile în fața unui juriu, termenul va fi de 10 zile. În cazul proceselor și al procedurilor accelerate pentru infracțiunile minore, termenul respectiv va fi de 5 zile. Recursul în casație trebuie declarat în termen de 5 zile. Următorul termen de introducere a acestei căi de atac este de 15, de 20 sau de 30 de zile, în funcție de teritoriul în care se află instanța care a pronunțat hotărârea atacată.

Ce alte posibilități de recurs există?

În cazul în care ați fost condamnat în cadrul unui proces desfășurat în lipsă (în cazurile în care desfășurarea unui astfel de proces este posibilă din punct de vedere legal), aveți dreptul de a contesta hotărârea, chiar dacă termenul pentru aceasta a expirat, din aceleași motive ca și în cazul recursului, termenul de 10 zile fiind calculat de la data la care ați luat cunoștință de existența hotărârii.

Chiar dacă condamnarea este definitivă, puteți solicita anularea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin intermediul procedurii cunoscute sub denumirea de recurs de revizuire a hotărârilor definitive (*recurso de revisión de sentencias firmes*) în anumite cazuri [de exemplu, atunci când condamnarea s-a bazat pe un document sau pe o mărturie declarat(ă) ulterior ca fiind fals(ă) sau atunci când două persoane diferite au fost condamnate pentru aceeași infracțiune în cazul în care doar una ar fi putut fi autorul sau atunci când Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat o hotărâre favorabilă persoanei condamnate].

În orice caz, după epuizarea căilor de atac în fața instanțelor judecătorești, în cazul în care considerați că a avut loc o încălcare a unor drepturi fundamentale, puteți sesiza Curtea Constituțională (*Tribunal Constitucional*) prin intermediul unei acțiuni în constatarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale (*recurso de amparo*). După epuizarea tuturor căilor de atac interne, puteți, de asemenea, să vă adresați Curții Europene a Drepturilor Omului.

Ce se întâmplă dacă sunt condamnat?

În funcție de infracțiunea comisă, pot fi impuse diferite tipuri de sancțiuni: pedepse privative de libertate (de exemplu, închisoare sau urmărire permanentă), pedepse neprivative de libertate (de exemplu, interdicția de a conduce sau muncă în folosul comunității, întotdeauna cu acordul dumneavoastră) și amenzi (trebuie să plătiți o sumă de bani). Pe lângă sancțiunea aplicată pentru infracțiune, în cazul în care s-au cauzat daune, puteți fi, de asemenea, obligat să plătiți despăgubiri (răspundere civilă ca urmare a infracțiunii, care poate fi solicitată împotriva dumneavoastră în cadrul aceleiași proceduri penale). În cazul în care nu plătiți amenda, această sancțiune poate fi înlocuită cu o pedeapsă privativă de libertate sau cu muncă în folosul comunității.

Cazierul judiciar

Condamnarea va însemna că veți avea cazier judiciar, ale cărui date vor fi înregistrate în Registrul spaniol al cazierelor judiciare (*Registro de Antecedentes Penales*). Existența unui cazier judiciar poate fi luată în considerare, poate crește severitatea pedepsei în cazul recidivei sau vă poate împiedica să obțineți beneficii pe durata executării pedepsei impuse (de exemplu, împiedicarea obținerii unei suspendări a pedepsei cu închisoarea). Odată ce ați executat pedeapsa impusă și a trecut o perioadă stabilită, acest cazier va fi radiat și nu va mai avea consecințe negative pentru dumneavoastră. Această perioadă variază, în funcție de tipul și gravitatea infracțiunii, de la 6 luni pentru infracțiunile minore la 10 ani pentru cele mai severe sancțiuni.

Executarea pedepsei, transferul deținuților, probațiunea și sancțiunile alternative

Odată ce hotărârea a devenit definitivă, fie pentru că au fost epuizate căile de atac împotriva acesteia, fie pentru că a expirat termenul de introducere a unei căi de atac fără a fi introdusă o cale de atac, hotărârea trebuie să fie executată, cu alte cuvinte, pedepsele aplicate trebuie să fie executate. În cazul în care pedeapsa nu este executată în mod voluntar, judecătorul va dispune măsurile necesare pentru executarea acesteia (de exemplu, va dispune ca poliția să vă găsească și să vă aresteze în vederea încarcerării sau să pună sechestru pe bunurile dumneavoastră pentru plata amenzii).

Suspendarea pedepsei: În cazul în care pedeapsa a fost o pedeapsă privativă de libertate (încarcerare sau urmărire permanentă într-un anumit loc, de exemplu la domiciliul dumneavoastră) și dacă nu aveți cazier judiciar pentru infracțiuni similare, iar pedeapsa cu închisoarea nu depășește un anumit termen, în general de doi ani, judecătorul poate decide suspendarea pedepsei, și anume nu va trebui să mergeți la închisoare, cu condiția să nu recidivați pentru o perioadă de timp stabilită. În cazul în care comiteți o altă infracțiune în perioada respectivă, vi se poate cere să executați pedeapsa care a fost suspendată anterior, pe lângă pedeapsa pentru noua infracțiune. În cazul în care, în perioada suspendării, nu comiteți nicio infracțiune, se va considera că pedeapsa inițială a fost executată și, la expirarea perioadei prevăzute de lege, cazierul dumneavoastră judiciar poate fi radiat.

Uneori, pentru a dispune suspendarea pedepsei dumneavoastră privative de libertate, judecătorul poate impune alte condiții pe care trebuie să le îndepliniți, de exemplu, participarea la cursuri de reabilitare a utilizatorilor de droguri sau interdicția de a vă deplasa în anumite locuri sau de a vă apropia de anumite persoane.

Pedeapsa alternativă: În cazul în care pedeapsa care v-a fost aplicată este o pedeapsă cu închisoarea mai mică de trei luni, judecătorul va înlocui, în orice caz, pedeapsa cu închisoarea cu o altă pedeapsă mai puțin împovărătoare (amendă, muncă în folosul comunității sau urmărire timp de 24 de ore).

Dacă sunteți resortisant străin, iar pedeapsa aplicată a fost o pedeapsă cu închisoarea mai mare de un an și mai mică sau egală cu cinci ani, judecătorul poate dispune ca această pedeapsă să fie înlocuită cu expulzarea dumneavoastră de pe teritoriul național cu interdicția de a reveni pentru un anumit număr de ani. În cazul în care pedeapsa cu închisoarea depășește cinci ani, înainte de a fi expulzat, vi se va cere să executați o parte din pedeapsa aplicată de judecător și apoi puteți fi expulzat.

Transferul deținuților: Dacă ați fost condamnat la o pedeapsă cu închisoarea, aveți dreptul de a o executa într-o închisoare din apropierea locuinței dumneavoastră conjugale, cu excepția cazului în care există motive excepționale. În plus, dacă sunteți cetățean al Uniunii Europene, puteți fi transferat în țara dumneavoastră pentru a executa pedeapsa acolo. Dacă sunteți resortisant al unei țări terțe, acest transfer va depinde de existența unor tratate internaționale care să permită efectuarea unui astfel de transfer.

Probațiunea: În cazul în care au fost comise anumite infracțiuni deosebit de grave, pe lângă pedepsele care se aplică pentru infracțiunea respectivă, persoana condamnată poate fi supusă controlului judiciar prin respectarea oricăror dispoziții pe care judecătorul le poate impune asupra sa (în mod normal, atunci când o persoană condamnată este eliberată după executarea unei pedepse cu închisoarea). Aceste măsuri sunt foarte variate, iar măsura selectată va depinde de gravitatea sau de tipul infracțiunii comise (de exemplu, supunerea la tratament medical, participarea la programe de instruire în domeniul educației sexuale sau apropierea de anumite persoane ori comunicarea cu acestea). Nerespectarea acestor dispoziții poate duce la impunerea altor măsuri și, în cazul unor încălcări grave sau repetate, puteți fi acuzat de o nouă infracțiune pentru nerespectarea măsurilor judiciare impuse.

Probațiunea este diferită de liberarea condiționată, la care ați avea dreptul dacă ați fost condamnat la o pedeapsă

cu închisoarea, ați executat deja o parte din această pedeapsă și ați dat dovadă, până în prezent, de bună conduită. În aceste cazuri, pedeapsa cu închisoarea rămasă poate fi suspendată, iar persoana poate fi eliberată și obligată să respecte orice măsură impusă de judecător.

■ Ultima actualizare: 01/12/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.